

Дневникъ 23.

ЗАСѢДАНІЕ НА 26 ЯНУАРИЙ 1882 ГОДИНА.

Прѣдсѣдателството на Г-нъ Г. Груевъ.

Засѣданието се отваря 2 часа слѣдъ обѣдъ.

Присѣствуватъ 8 члена, отсъствуватъ г. Д-ръ Хакановъ съ отпущекъ и г. Д-ръ Чомаковъ безъ отпущекъ.

Прочитатъ се съобщения отъ Главний Управителъ подъ № № 228, 229, 239, 231, 249 и 250, съобщение отъ Дирекцията на Финанцитѣ подъ № 5321, двѣ прошения подъ № 161 и 162, прошение отъ г. Д-ръ Хаканова № 164 за отпущекъ и друго отъ Ив. Тонджорова № 163.

Комитетътъ дава на г. Д-ръ Хакановъ исканий отпущекъ.

Врѣху заявлението на г. Ив. Тонджорова, съ което извѣстява на Комитета, че г. Н. Т. Бояджиевъ, Духовний Началникъ на Българо-Протестантитѣ, билъ го опълномошилъ да присѣтствува при разгледжанието на правилника за обучениата на резервиститѣ и моли Комитета да му яви нуждно ли е неговото присѣствие или не. Комитета рѣшава да се извѣсни на г. Тонджорова че, съгласно съ чл. 106, на Органическии Уставъ само началницитѣ на религиознитѣ общества иматъ право да взематъ участие съ свѣщателенъ членъ въ разискваніята на Комитета, които досѣгатъ интереситѣ на обществото имъ.

Прохенията подъ № № 147, 148 и 152, отъ Георги Димитровъ, Янко Геновъ и Иванъ Андреевъ опълченци, които просятъ да ммъ се отпусне парична помощъ, се оставятъ въ сбирката до издаването на правилника за опълченцитѣ; а прошениято подъ № 155 отъ Благой Донева, се испраца въ Дирекцията на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, съ прѣпорѣка да отпусне на просителътъ една помощъ отъ фондътъ на бѣдинтѣ, ако се окаже, че наистина той е бѣденъ.

Правилника, испратенъ съ съобщението № 228 отъ Главний Управителъ за истеглюванieto отъ непрѣдвиденитѣ разпоски гл. 179 на текущий бюджетъ едно количество отъ гр. 5000 за добавоченъ кредитъ на глава 79 отъ сжщий бюджетъ за печатание тимбри и бандроли, се приема безъ измѣнение.

По прѣдложение на г. Прѣдсѣдателя пристѣпва се къмъ разискванието на въпросътъ за специалистътъ свѣтникъ при Дирекцията на Финанцитѣ.

Г-нъ Стамбуловъ по никакъвъ начинъ не може да се съгласи за приеманieto на такъвъ специалистъ за Дирекцията на Финанцитѣ, защото се бои да не би Главний Управителъ да натисне утрѣ Комитета и насилственно да го накара да приеме и специалиста при Дирекцията на Общитѣ Сгради.

Г-нъ Д-ръ Янкуловъ казва, че Комитета въ миналото си заседание е взелъ едно рѣшение по този въпросъ, желае щото да се тури на опитъ; а въ случай, че се не постигне желаемата цѣль, то тогава да се мисли какво да се прави.

Г-нъ Минковъ казва, че Комитета дѣйствително е взелъ едно рѣшение за повикването на единъ финансистъ отъ Белгия, и сега ако отговори категорически на Главний Управителъ и не приеме неговото предложение, то той ще влезе съ него въ споръ. Затова той е на мнѣние да се отложи за сега разискването на този въпросъ.

Г-нъ Стамболовъ пита, да ли Комитета е едно законодателно тѣло, съ което Главний Управителъ трѣбва да се съвѣщава и да иска неговото съгласие за подобни въпроси, или най послѣ е нарцалъ да се подиграва той съ него?

Г-нъ Величковъ незнае защо се взема рѣшение за отлагане на въпросътъ, когато Комитета е далъ вече съгласието си по принципъ за повикването на единъ финансистъ. Колкото за неговата заплата, г. Величковъ забѣлѣжава, че въ единъ частенъ разговоръ съ г. Директора на Финанцинтъ, той послѣдний се изразилъ, че и той самъ се бои отъ отговорността, ако се приеме речений финансистъ съ такава огромна заплата. За това той предлага, да се отговори на Гл. Управителъ, че Комитета е съгласенъ да се повика единъ съвѣтникъ при Дирекцията на Финанцинтъ, нъ съ заплата не по горни отъ 75 лири на мѣсець.

Г-нъ Прѣдсѣдателя се бои да не би да падне тѣжка отговорностъ върху Комитета, ако Финанцинтъ се не уредятъ и тая година, и ако той настоява на първото си рѣшение; за това той предлага да се отговори на Глав. Управителъ по слѣдующий начинъ:

„Слѣдъ като чу изясненията дадени отъ Главний Управителъ, Комитета приема по принципъ условията, изказани въ проекта за сключаване контракта съ специалистътъ за съвѣтникъ при Дирекцията на Финанцинтъ, като моли Н. Сиятелство да употреби всичкитъ си усилия, за да стане добръ изборъ съ по сгодни за страната условия за не помалко отъ двѣ години; а колкото за съвѣтникъ при Дирекцията на Общитъ Сгради, Комитетътъ отлага да се произнесе, като между това изиява желание да се зематъ потребнитъ мѣрки, за да се избержтъ за началници на разнитъ отдѣли, които не сж добрѣ прѣдставени съ началниците си хора честни и способни за службитъ, за които има да се повикатъ.“

Г-нъ Салабашевъ казва, че той е чулъ вече отъ нѣкои свои събратия, че и самъ Директора на Финанцинтъ, на когото тѣжи всичката отговорностъ, не се съгласявалъ за повикването на такъвъ финансистъ съ такава огромна заплата, като се боялъ отъ тѣжката отговорностъ прѣдъ Областното Събрание. Това ако е тѣй, казва г. Салабашевъ, то Комитета не трѣбва да се съгласи за отпушанieto нито за 5000 франга.

Г-нъ Вазовъ е на мнѣние да се приеме предложението на г. Велиčkova, защото е увѣренъ, че и самъ Главний Управителъ ще се съгласи за приеманieto му; по тоя начинъ ще се избѣгне спрѣчкването което може да произлѣзе, ако настояваме на първото си рѣшение. При това той прибавя, че, когато Българското Княжество устройството на своитъ Финанции плаща 40,000 франка въ годината

на единъ финансистъ, то той не разбира защо Комитета да се показва толко скъпъ въ опрѣделената заплата на единъ финансистъ, който ще бѣде повиканъ да уреди нашитѣ финанции.

Г-нъ Стамболовъ казва, че прѣдложението на г. Прѣдсѣдателя е неумѣстно и неприемливо, защото не разбира какъ ще смѣемъ да кажемъ на Гл. Управителъ, че Комитета приема неговото прѣдложение, нъ съ намаление заплатата. Българското Княжеството, прилага той, има право да плаща 40,000 фр. на година за единъ финансистъ, защото и населението въ него е тройно повече отъ онова на Источна Румелия, която по отношение трѣбва да плаща само третята частъ отъ това количество.

Г-нъ Вазовъ приема за прави възглаголетѣ на г. Стамболова, нъ настоява да се приеме прѣдложението на г. Прѣдсѣдателя като по умѣстно.

Г-нъ Прѣдсѣдатель подлага да се турятъ на гласуване двѣтѣ прѣдложения и моли г. Величкова да формулира писмено своето прѣдложение.

Г-нъ Салабаневъ казва, че е неумѣстно да се правятъ наярлжци съ Гл. Управителъ за отстъпки на заплата, и прѣдлага, или да се приеме прѣдложението му както си е или да се отхвърли съвършенно, и да се настои на първото ни рѣшение.

Г-нъ Величковъ прочита слудующето прѣдложение:

„Комитета е съгласенъ да се повика единъ съвѣтникъ при Дирекцията на Финанциитѣ, нъ той се намира въ невъзможность да земе отговорностьта за приеманieto на условията, на контракта прѣдставенъ нему. Той би се съгласилъ да се повика такъвъ, нъ съ заплата не по горня отъ 75 лири въ мѣсецъ и то за двѣ години. Ако такъвъ съвѣтникъ не се намѣри въ Франция, Комитетътъ е на мнѣние да се повика отъ друга държава, като напримѣръ отъ Бѣлгиз“.

Прѣдложенията на г. К. Величкова и г. Прѣдсѣдателятъ турени едно подиръ друго на гласуване падатъ.

Г-нъ Прѣдсѣдателятъ туря на гласуване самото прѣдложение на Глав. Управителъ, което пада.

Г-нъ Прѣдсѣдателятъ пита какъ да се отговори на Главний Управителъ, като и третѣ прѣдложения не се приеха отъ Комитета?

Г-нъ Величковъ прѣдлага да се отговори по слѣдующий начинъ:

„Комитета ако и да е съгласенъ по принципъ за довозданието на единъ специалистъ при Дирекцията на Финанциитѣ, нъ той не може да се съгласи за условията изложени въ проекта. Контракта испратенъ нему съ съобщение подъ № . .“

Прѣдложението на г. Величкова се гласува и приема отъ Комитета.

Вторий въпросъ на дневенъ редъ е обсъжданието на правилника за военнитѣ обучения на общинитѣ.

Прочита се членъ I-ий на правилника.

Г-нъ Калчевъ казва, че е прието по начало да ставатъ военнитѣ обучения недѣленъ день, нъ сега и той е на мнѣние, че трѣбва да се отмѣнятъ и да ставатъ съботенъ день.

Г-нъ Минковъ мисли, че ако тия обучения ставатъ делниченъ день, то интереситѣ на хората ще се повреждатъ, тѣй като ще бѣдхтъ принудени да затварятъ дюкениитѣ си прѣдъ него день, мѣрка противъ която има толкова оплаквания

отъ страна на населението; за това и той е на мнѣние да ставатъ тия обучения недѣленъ день, за да могатъ да зематъ участие всичкитѣ резервисти. Колкото за протестантитѣ, той желае да се направи изключение, щото тѣхнитѣ обучения да ставатъ прѣзъ други день на седмицата.

Г-нъ Д-ръ Янкуловъ казва, че въ Лондонъ тия обучения ставали всяка сѣбота слѣдъ обѣдъ, нъ у насъ тази мѣрка не може да се приложи въ дѣйствиe, тѣй като въ него день нашитѣ търговци си прѣглѣждатъ седмичнитѣ смѣтки съ ония, съ които сѣ имали зимание и давание. Въ правилника е прието да ставатъ тия обучения два пѣти въ седмицата; противъ тая мѣрка се появила толкова оплаквания отъ страна на населението, щото ний отсега сме принудени да направимъ нѣкои измѣнения въ тоя правилникъ; тѣй щото обученията да ставатъ редовно и интереситѣ на населението да не страдатъ. Но вижда се, прилага г. Д-ръ Янкуловъ, че и съ тая мѣрка Комитета не ще може да прѣмахне прѣпятствията, които прѣчатъ за полаганне въ дѣйствиe правилника, тѣй като днесъ ни се прѣдставятъ други прѣпятствия отъ страна на една микроскопическа религиозна община, която се оплаква, че не ѣ било възможно да излиза недѣленъ день на обучение, защото се нарушавало съ това нѣкоя Евангелска заповѣдъ, спорѣдъ тѣхното религиозно убѣждение. Ако Комитета захване да обрѣща внимание на всички заявления, които му се прѣдставятъ отъ страна на разнитѣ религиозни общества, тогази въ Источна Румелия никога не ще има резерва, устроена както прилича и огромнитѣ суми които се прѣскатъ подиръ нея всѣкога ще отиватъ по вѣтъра. За това той прѣдлага да се приеме щото обученията да ставатъ въ недѣленъ день, и то ако е възможно два пѣти прѣзъ динѣтъ.

Г-нъ Вазовъ е на мнѣние да ставатъ обученията въ недѣленъ день, защото мисли, че ако днесъ се удовлетвори неумѣстното искание на едно религиозно общество, то утрѣ ще бждемъ принудени да отетжиме тѣй сѣщо прѣдъ исканията на друго нѣкое религиозно общество. Освѣнъ това, г-нъ Вазовъ мисли, че съ една такава отетжика на протестантитѣ, Комитетътъ ще стане причина щото толкова работнически рѣцѣ да зарежатъ своята работа въ сѣбота и да се прѣдалжтъ на една работа, която тѣ съ по голѣмо удоволствие би извършили на другий день въ недѣля. Прочее за да не се насърчаватъ малкитѣ религиозни общества въ областта отъ една страна, а отъ друга за да не става причина щото другото население да губи отъ своята работа, той прѣдлага да се приеме членътъ на приказътъ както си е и да заміне къмъ по нататѣшното разисквание на правилника.

Г-нъ Минковъ мисли, че ако се направи изключение за протестантитѣ, то съ това ще се подѣйствува за намаление на числото имъ, тѣй като интереситѣ имъ ще страдатъ прѣзъ работнически день, въ който ще бждатъ повикани да се обучаватъ.

Г-нъ Калчевъ забѣлѣзва, че ако се приеме щото обученията да ставатъ въ недѣленъ день, то това ще нанесе нравствена вѣда и на самитѣ православни Българи, не ще могатъ да взематъ участие въ разнитѣ дружества и читалища, които сѣ започнали да се възобновяватъ и основаватъ на всякъдѣ изъ областта.

Г-нъ Прѣдсѣдателътъ прочита членъ 106 отъ Органически Уставъ и пита да ли не ще бжде противъ духътъ на тоя членъ, ако се не повикатъ и другитѣ религиозни началници за да взематъ участие въ разискванието на прѣдмѣтния правилникъ.

Г-нъ Стамбсловъ не разбира защо се повдига сега въпросътъ за повикването на Духовнитѣ началници при разглежданieto на единъ правилникъ, гласуванъ още миналата година. Тукъ се работи, казва той, единъ законъ, изискуемъ отъ самия Органическия Уставъ и ако Комитета се съгласи да повика всичкитѣ духовни началници, за да иска мнѣнието имъ върху тоя или она членъ отъ тоя законъ, тогава нито такъвъ законъ ще можемъ да имаме нѣкога, нито пакъ резерва устроена както трѣбва.

Прѣдложението на г-на Прѣдсѣдателя се туря на гласуване и пада. Г-нъ Прѣдсѣдательтъ пита, да ли не трѣбва да се прибави въ члена нѣкоя алинея, съ която да се опрѣдѣли часътъ въ който трѣбва да започватъ упражненiята зиме и лѣте.

Слѣдъ кратко разискване чл. I се приема безъ никакво измѣнение.

Чл. 2, 3, 4, 5, 6 и 7 се приематъ тъй също безъ измѣнение.

Чл. 8 се приема съ прибавката: „безъ да може да се мѣси другъ нѣкой“.

Г. Прѣдсѣдательтъ затваря засѣданието на 5¹/₂ часа вечерта.

Г. Саллабашевъ прѣдлага да се вмѣсти въ този протоколъ и слѣдующето: . . .

Г-нъ Саллабашевъ прѣдлага да се повикатъ при разглежданieto на този въпросъ и самитѣ Директори, тъй като тѣ сж самитѣ отговорници за добриятъ рѣдъ и успѣхъ на своитѣ управления.

Г-нъ Калчевъ подкрѣпя прѣдложението на г. Саллабашевъ.

Прѣдсѣдатель: Георги Груевъ

Подпрѣдсѣдатель: Д-ръ Чомаковъ

Секретаръ: К. Калчевъ.